

SZOLNOK-DOBOKA

Megjelen minden csütörtökön.

Szerkesztőség a Posta-utca 32. szám alatt van.

Szerkesztőségi óra minden hétköznapon d. u. 2—3.

Felelős szerkesztő:

Dr. Br. HORVÁTH EMIL.

Hirdetési árak egész oldal 48 K.

Hivatalos hirdetések árszabály szerint.

Előfizetési ár: egész évre 10 K.

Néptanítóknak, lelkészeknek és körjegyzőknek 8 kor.

Lesz még egyszer ünnep a világon.

Dalos nemzetem halhatatlan szellemi dalosának Petőfi Sándornak teteme immár 56 esztendeje porladozik a fehéregyházi csata-tér bizonytalan helyén. Az énekesek énekesének minden év július végén csak itt-ott szentelnek egy-egy emlékünnepeket abban az országban, hol a lánglelkű költő szaván egy nemzet lelkesült, ahol a magasztos lélek isteni hangja poezisével betöltötte a hegyet, a völgyet, ki a magyaros érzés szent hevéletében menyországnak tudta festeni az alföldet, hol hosszú gémű kútnál delett a gulya s a pásztor esti imádsága helyett is Petőfi nótájával aludt el. A bérczes felszín tarka szőnyegű gyepjén, a fenyvesekben fészkelő énekesek hangját, ő tudta a magyar népnek tetszően leírni és az ő hangja rázta fel a szunnyadó nemzetet, mikor a diák ott hagyta az iskolapadokat, édes apa a gyermekeit, vőlegény a menyasszonyát és kardot fogtak a hazáért.

A világ legtarkább, legeredetibb, legtüzeesebb és a viharokkal bátran szembeálló hadsereg az ő költeményeire toborzódott össze, pedig bölcsőjét nem selymes szobában ringatták, de ha kellett, a kiskörösi mészáros fia egy egész nemzettel tudott beszélni.

A magyar nyelv fenséges kifejezésével egy új világot teremtett, s a külföldön is kezdték észrevenni, hogy a magyarok nyelve nem a piaci ponyván elégül ki, hogy ennek a népnek faji tulajdonságai nagyok, érdemre méltók. Multja egyenes, mint az igazság, melyért nem szégyenkezhetik; hite szilárd, mint a hegyláncba kapaszkodó köszirt erkölcs: határozott és tiszta, mint a felhőtlen égen felkelő nap, melyet senki le nem gázolhat és nyelve égbehatol: mert költői nyelvén a hazafiasság és a szerelem költészetében tud simán beszélni, mint az erdő mélyén csöndesen folyó patak; tud erős lenni, mint az esőzáporban félelmetesen dörgő vihar menykőcsapása.

Petőfi mint egy új meteor tűnt fel a magyar irodalom égen. A magyar népelet legspecifikusabb kifejezője volt ő. Rövid költői működésével az új magyar irodalmat a művelt nemzetek előtt oly hatalmassá tette: hogy minden művelt nemzet elismeri a magyar irodalom hírnevét. Ő előtte a latin és a német irodalom ontotta a rapszódikus zengeménnyeket s mihelyt Petőfi a költészet terére lépett a magyar nép rögtön megérezte: hogy Petőfi költészete kell neki, mert ez fejezi ki a magyar nép sajátos életét a leghivebben, a legigazabban.

Az ő isteni tehetsége, az ő páratlan eredetisége egy csapásra új iskolát teremtett, bár minden zeg-zugban akadt egy-egy Petőfi másoló, de azért a mai fejlett korban sincs poéta, aki korára oly hatással volna, mint ahogy azt az egyszerű vándor színész meg tudta tenni: költészetével.

Miért van ez így kutatjuk, keressük. Megtiszteljük Endrődi Sándort, Abrányi Emilt, Szabolcska Mihályt, Pósa Lajost meg azt a sok jelest, akik a mának dolgoznak s azt látjuk, hogy a kitűnő poéták felényi hatással sem írnak, jólehet egyik-másik verskötet olyan szép, mint a gyönyörű ima-könyv.

Mi úgy találjuk, hogy irodalmunkba szinte betolakodik a külföldi kokotteria. A sikamlós szindaraboknak nagyobb keletje van, mint Jókai regényeinek vagy Petőfi verseinek és a most élő költők verseit csak egyes lapok tárczarovataiból ismeri a publikum s azt se élvezi: mert a napi sajtó szennázóira éhes ma a közönség, a mit a lapokban mihamarább meg is talál az olvasó. Más ma az izlés, mint régebben. És a magyar publikum nagy baja: hogy könyveket nem vásárol, irodalmi igényeit a hírlapokból elégíti ki.

A főváros rohamosan fejlődő sajtója is új irányt teremtett, elég rosszul czéhbeli társasággá tömörült és a pajtáskodás révén agyba-főbe dicsérték a kapaszkodó epigonokat is, kiken a közönség csalódott és így lett a közönség tartózkodó. Nem mer bizal-

mat adni annak sem, a ki igazán tehetséggel lép az írói pályára.

Főleg a vidéki írók érzik ezt leginkább. Micsoda canossai utat kell megjárni annak, a ki nevét ismertté akarja tenni. Nagyon keveseknek sikerül, mert a hatalmi befentesek szeszélyétől függ minden siker. Micsoda gyöngye irodalmi skriblerek gyártják a fővárosi színházak reportóárját! Ha vidéki legény merné azt megtenni, menten léket ütne nek a fején, de így egy-egy pajtás szindarabjának heteken üti a dobát a színházi jelentés.

A sok csalódások, a perverz szindarabok, ma hallgatásra intik a legjobb poétákat: mert a telt házakban tapsoló közönség észre sem veszi, hogy a csilláros emeletes házak ereszen egy-egy fecske fészket csinál. Ők azt hiszik, hogy a széles korzón elfutó s villám fényben ragyogó palotasoroknál nincs már szebb, pedig egy illatos diófa is imponál a róna útszegélyén, mert annak gyümölcse az erkölcselenség, ennek érdeme a gyümölcs.

A gyorsan lüktető város ütere már nem soká viszi az izgalmakat. Lehetetlen, hogy ma, mikor vetélkedünk a hazafiságban, a Petőfi költészetéhez vissza nem térnének az emberek. Éreznünk kell, hogy Petőfi nem írta a segédszerkesztő sürgetésére a verseket: mikor poémán dolgozott: nem ült a nyakán a szedőinas s talán nem is akkor írt verseket, mikor az éjszakai munkában meggörnyedt test reszket a kimerültségtől s ekkor kell boldog családi életről verselni.

Ez a kaptafa munka ki kell vesszen a fajából, csak a közönségen áll, hogy izlésével mást követeljenek; Petőfit is a kor tette nagygyá és így minden kor irodalmát, a kor izlése diktálja.

Mi itt a preferiákon higgadtan mérlegeljük a jövő eseményeit s úgy hisszük, már nincs is messze az a kor, mikor a közönség a szépet, a tartalmat keresi s megbecsüli a vidék irodalmát és sajtóját, mely most az életharcban szinte csöndes megadással türi

TÁRCZA.

Nászdalok.

— Ezüst. —

Huszonöt év, öröme bűja,
Ez egy napon mind visszatért,
S bár fejetekre dere hullá,
Szívetek nem hervadt azért.
Nem árthatott meg bánat össze,
Futó év nem úr a felett:
Mi egy életre kötött össze,
Örökifju a szeretet.

Nem fény az, melynek nincsen árnya,
Nem itt a földön van az ég.
Szívünk kiszárad, hogy ha rája
Sugárzóan örök nap ég.
Esőt sóvárgó föld a lélek
S a köny megáldó harmata,
Ne fájjon, hogy a sors ti néktek
Verőfényhez esőt ada.

Körülveszünk, miként a törzset
Az ifju, zseuge galy lepi.
Ajtónkon boldog ünnep zörget,
Ne nyissuk-e előtte ki?
Mind itt vagyunk, nincs hujja egy se,
Erőben, épen, boldogan.
Megifjodástok ma felejtse,
Ötven év is hogy elrohan.

Lipcsey Ádám.

Az utolsó tét.

Írta: CSERNAY ÖDÖN.

A Kelemen-familia arról volt nevezetes, hogy minden tagja szerencsés volt a kártyán. Ki is aknáta ezt a szerencsét mindegyik Kelemen. Valósággal bravurral kártyáztak. És nyertek. Nyert mindegyik sokat, úgy, hogy az utfalusi birtok minden soványsága mellett is grófi módon élhettek. Az öreg Kelemen Kálmán legalább soha se ült másra, mint négyes fogatra. De azt a négyest meg kellett ám nézni. Szinte látom most is a pompás négy szürkét, a melyikért a főszolgabíró két kedvenc agarát oda adta.

Nagy szó ez. A főbíró agarai minden versenyből első győztesnek került ki. Százszor is megmondta, hogy nincs olyan kincs, a miért oda adná a Öziczket és Hamist. Mikor a négyesért elcseserelte, akkor is úgy kellett őt kapaciztatni. Hanem aztán végre mégis engedett. Könnyű volt Kelemennek. Ő kiment a ménésébe, másnapra már szebb négyessel pompázott Tarjánban. Illetőleg nem Tarjánban — Losoncra ment először is ezen a fogaton Kelemen. Hazahozni a fiát, a ki most végezte el szerencsésen a gimnáziumot. Igaz hogy drága szerencse volt. Egy pár száz forintba belekerült, no de se baj, visszahozza a kártya.

Füleken betértek egy szóra Galambos Bálint-hoz, a kinek nagyon megtetszett a nyulánk, sápadt fiu.

— Tudsz-e öcsém kártyázni? — kérde tőle.
— Tudok bizony, bácsikám, — felelt sugárzó szemekkel a fiu.

— No né! — szólt közbe az öreg Kelemen — erről én nem is tudtam. Aztán hol tanultál?
— Losoncban, apám.
— Pernahajder, azért csusztál oly keservesen

a maturán keresztül. No de se baj, legalább hasznodat veszem otthon a ház körül.

Kelemen Kálmán mosolyogva tette a fia fejére a kezét s így folytatta:

— Apja fia a gyerek. Nem is engedem őt többet el magam mellől.

— De apám, én szeretnék jogász lenni.

— Majd mit mondok. Jó lesz neked otthon is, édes fiam. Ugy se tudok Ujfaluban tisztességes kártyakompániát összehozni. Maradsz és megtanulsz gazdálkodni. Ha én megéltam a birtokból — neked se kell hozzá diploma. A jogászok csak pocsekölják a pénzt.

Galambos Bálint sohajta felelt:

— Biz' az igaz, példa rá az én Pista fiam.

— Egy szó, mint száz — itthon maradsz. Holnapután Péter Pál napja. Akkor bemutatlak a fél megyének, meglátom, hogy állod meg a sarat. — Remélem, Bálint, átjössz te is búcsura.

— Mindenesetre.

... Az ujfalusi Péter-Pál napok híresei voltak nagyon, ott adott találkát egymásnak a megyének valamennyi gentrije, főleg azok, kik a kártyáért s a borért éltek-haltak.

Tudták jól, hogy a házigazda egy kicsit megkoppasztja őket, no de egymástól is lehet nyerni. Sok ember ment már teli zsebbel Ujfaluból haza. Még több ugyan üres zsebbel.

Azon a Péter-Pál napon, mikor a Kelemen fiut bevezették a világba, különösen sokan jöttek össze. Kelemen Kálmán kivételesen nem kártyázott. Gyönyörködött a fiában. Géza — a fiu, valljuk meg az igazat — meg is állta a sarat mindenütt. Inni ép oly jól tudott, mint ferblizni.

Százszor is elmondta az apja:

— Az én vérem ez a gyerek. Akár csak magamat látnám.

Igaza is volt. Csupán egy különbség volt közte és fia között. Az, hogy a gyerek nem örökölte a Kelemen hagyományos szerencséjét.

az üzleti konkurrenczia nagy tőkével dolgozó hatalmát.

Hisszük, hogy a szép költészet, a valódi írói hivatás vissza tér Petőfi emlékéhez és az örök idők bámulatára írott örök szépségű költemények olvasása során, nekünk van okunk hinni, hogy: lesz még egyszer innep a világon.

H I R E K.

— **Vármegyei közgyűlés.** Szolnok-Doboka-vármegye törvényhatósági bizottsága e hó 3-án d. e. 10 órakor tartotta meg rendkívüli közgyűlését, gróf Bethlen Pál főispán elnöklelte alatt.

A közgyűlés tárgysorozatának legnagyobb részét politikai vonatkozású tárgyak töltötték be. Így Betegh Imre indítványa a törvényen kívüli állapotban követendő eljárás dolgában, melyre vonatkozóan a közgyűlés indítványtevőnek és gr. Esterházy Gyulának felszólalásai után elhatározta, hogy szept. 28-án ismét rendkívüli közgyűlést tart, s hogy miután a jelenlegi kormányt inparlamentárisnak tartja, — sem önkéntes adót el nem fogad, sem belépési bizonyítványt nem állít ki a törvényhatóság. A kormány „szózatát” dr. Torma Miklós indítványára tudomásul nem vették és irattárra helyezték. Csatlakozott a közgyűlés, illetve pártolta a következő társ-törvényhatósági átiratot: Pest-Pilis-Solt-Kiskunvármegye törvényhatósági bizottságának a kormánnyal szemben bizalmatlanság kifejezése és a netán kiadandó törvényellenes rendelkezések végrehajtásának megtagadása tárgyában hozott határozatát; Pest-Pilis-Solt-Kiskunvármegye törvényhatósági bizottságának az 1902. évi III. t.ez. hatályon kívül helyezése és a vármegyei számvevőség és pénztár visszaállítása tárgyában hozott határozatát. Továbbá Zemplénvármegye törvényhatósági bizottságának az országra nehezkedő politikai válság megoldása, illetőleg Heves-, Vas-, Arad- és Szilágy-vármegyék törvényhatósági bizottságai határozatainak pártolása tárgyában hozott határozatát; Zemplénvármegye törvényhatósági bizottságának határozatát, melyben kijelenti, hogy a kormány törvényes rendelkezéseit végrehajtja, míg ellenben a törvénnyel ellenkező rendeletektől a végrehajtást megtagadja; Borsodvármegye törvényhatósági bizottságának határozatát, mely mellett az esetleg kibocsátandó törvényellenes rendeletek végrehajtását megtagadja; Vasvármegye törvényhatósági bizottságának az országra nehezkedő válság megoldása tárgyában hozott határozatát, valamint Szilágyvármegye törvényhatósági bizottságának a

coalitio politikájának követése tárgyában hozott határozatát pártoló tudomásul vette a közgyűlés.

Elnöklő főispán a gyűlés folyamán kifejezést adott annak, hogy a rendkívüli közgyűlés összehívásában azon cél vezette, mert nem akarta elzárni a törvényhatóságot attól, hogy politikai meggyőződésének kifejezést adjon. Az ő állásával járó kötelessége azonban figyelmeztetni a közgyűlést, hogy oly tárgy felett határozott a szept. 28-iki rendkívüli közgyűlés összehívásával, mely a tárgysorozatba felvéve nem lett. Tiltakozik az ellen, hogy ez pereccdensül vétessek. Egyébként az elhangzottakra kijelenti, hogy állását csak addig tartja meg, míg a jelenlegi kormány a törvény útján marad, mert ő erről az utról letérni sohasem fog. Lelkes éljenzés követte a főispán szavait s a közgyűlés még a délelőtt folyamán véget ért.

— **Az erdélyi református püspök vármegyéinkben.** A Nagyilondán épült új ref. templom felszentelése folyó hó 20-án délelőtt lesz, mely alkalommal az erdélyi ref. püspök a dési egyházmegyében a következő egyházakat látogatja meg: 19-én Kaczkót, 20-án Nagyilondát, 21-én Blenke-mezőt, 22-én Magyarlapost és Domokost, 23-án Koltót, 24-én S.-M.-Berkeszt és Hosszúfalut, 25-én Hagymáslapost, 26-án Kendilónát és Dobokát, 27-én Pánczélcsehet, 28-án Esztényt és Felsőtődköt, 29-én Ormányt és Kérót. A templomszentelés alkalmával 19-én délben Budöspatakan közelében, este táncvigalom lesz.

— **Nyári hőség.** A lankasztó melegekről, az égető napsugáról csakis szuperlatívuszokban lehet most beszélni. Élénk képzelő emberek előhozakodnak Sudan hevével s az afrikai nap gyújtó tűzével, melyet úgy látszik, huzamos használatra kért kölcsön az idej nyár. A nyomtatott betűk ép úgy, mint előző, a hőségről panaszkodnak s a napi hírek között fenyegetéseket lehet olvasni arról, hogy immár állandó rovatot kell nyitni azoknak a szerencsétleneknek a nyilvántartására, a kiket betegség tett a kánikulai meleg. A kik a kávéházak szellős csarnokaiban huzzák meg magukat, azok pompás szörpök és hűsítő fagyalt-gerezek mellől mondanak beszámíthatlanul rossz érzéseket az idej nyárról s arról a kövér gyümölcs-árussal asszonyról, a ki még reggel makkegészségesen áruit fasátrában a délben már csak egy hatalmas zsirfolt jelezte, hogy ő is egyik élő atomja volt a világegyetemnek. Ez a kövér gyümölcs-árussal asszony ép úgy locus communis a nyári vicceknek, akár a szegény drótos tót a téli trefák-nak, midőn azt regélik róla, hogy a farkasordító hidegben az erdei fenevadak kiették bocskorából. . . . A gazdák azonban nem fogják fel ilyen tréfásan a beállott aszályt. A hetek óta tartó abnormalis szárazság ugyanis a gazdaközönség sok szép reményét tette tönkre, a kukoricát lefonyasztotta, a legelőket kiszáraztotta. Még olyan kukoricatermés sem lesz, mint a tavalyi silány termés. Több helyről írják ugyanis, hogy a 38 fok Reamur meleget hetek óta harmat és eső nélkül a kukorica ki nem állta, de semmiféle

más növényzet sem. A kukorica már lábán elszáradt, elfonnyadt, úgy, hogy erre már az esetleges eső is elkészt s így ez évben annyi kukorica sem lesz, mint a múlt évben volt, pedig az is a minimális termések közé számítható. Természetes, hogy az ilyen abnormalis aszály elpusztított minden legelőt, rétet, lóherét s így csak a kis megtermett gabona, rizs és búza félterméssel kell beérnie a szegény földművelőnek, ez minde, egyéb semmi.

— **Halálozás.** Id. Papp Ferenc városi írnok élete 67-ik évében folyó hó 1-én meghalt Désen.

— **Táncmulatság.** Immár harmadik táncmulatságról számolhatunk be ezen a nyáron s mikor ezt tesszük, bátran állíthatjuk, hogy erkölcsi és anyagi siker tekintetében ez sem maradt a másik kettő mögött. A mulatságot az ev. ref. fiúiskola tanítói kara rendezte a fiúiskola udvarán. Már fél kilenc órakor kezdetét vette a tánc és Csutár Berczinek meg a bandájának nem sokat kellett fáradoznia, hogy általános jó kedvet idézzon elő. Mivel pedig a jó kedvnek megvan az a jó tulajdonsága, hogy nehezen keletkezik ugyan, de ha már egyszer megvan, nehezen is mulik el, természetes, hogy a vasárnapi mulatságot is a barátságos fesztelen jó kedv jellemezte, ami pedig egy mulatság sikerének első és elengedhetetlen feltétele. A mint megütötték a fűleket a zene első hangjai, a fiatalság feledett mindent, nem törődött a tánc miatt keletkező porral és tánczolt tűzzel, lélekkel, fáradhatatlanul. És mégis mikor hajnal felé a mulatságnak vége volt, úgy hiszem, velem együtt a legtöbben vállalkoztak volna, a mulatságot estig megnyújtani s akkor önkénytelenül az jutott eszembe, hogy a régi közmondást bátran lehetne itt variálni: „A táncz lehet sok, de sohasem elég.”

— **Az örmény muzeum elnöke,** Dániel László országgyűlési képviselő, már a muzeum tulajdonába bocsátotta a Dániel család ereklyéjét, Vereszku erdélyi örmény püspök keresztjét. Minden valószínűség szerint ez az a nyakon függő kereszt, melyről a püspök megemlékezik végrendeletében. Régi keleti remekmű, aranylapokkal, finom filigrán munkával borítva, gyöngyökkel és drágakövekkel díszítve. Fénylemezek alatt egész sor csodásan finom, csak éles szemmel megkülönböztethető művészi faragás (állítólag a Szent-kereszt fájából) passzió jeleneteket és szenteket ábrázol. Később a püspök halála után, levették a felső szár karikáját, melylyel a lánczon csüngött és az alsó szár végdíszét tették a helyébe. Az egész keresztet pedig közönséges trébelt munkájú, merőben más stílu arany talpazatba erősítették, úgy, hogy most álló kereszt.

— **A Szamos halottja.** Augusztus hó 1-én Molnár József desaknai legény a hági malomba ment. A legény meg akarván fürödni, a malom alatti vízbe jutott, ahol a víz igen mély. A fiú nem tudott úszni s a vízben elmerült, mire kihúzták, már meg volt halva.

Hanem hát ez kezdetben meg se látszott. A mit a fiú elvesztett, rendesen visszanyerte az apa. Ámde multak az évek. Kelemen Kálmánt egy brutális tüdőgyulladás sirba döntötte, a birtok és a Kelemen név egészen Gézára maradt. Ő örökölte azt a 247 tuczt kártyát is, a mit az öreg hátrahagyott holmija közt találtak. Ez volt a leg-szomorubb örökség. A fiú folytatta az apja szokásait. — Nagy lábon élt — ivott, kártyázott, szórta a pénzt.

Az ujfaluasi Kelemen kuria csak úgy tanyája volt ezután is a mulatozóknak és kártyásoknak, mint azelőtt. Csak hogy most már a vendégek kezdtek a házigazda pénzt elhordani. Ritkán hagyták ott a magukét.

Egyszer aztán a kártya beleharapott a birtokba is. Kelemen Géza kölcsönre szorult. Eladhatta volna a ménesét, el a gulyáját, igen ám, csak hogy akkor nem parádézhatott volna minden héten más négyes fogaton Tarjánban. Rákerült hamarosan a sor különben ezekre is. Nagyon megbámulták Kelemen Gézát, mikor egy nap kettős fogaton hajtattott be a tarjáni kaszinóba. Sietett magát kimagyarázni:

— Nem fizeti ki magát a ménes, tudtam minden lovamon. Csak ezt a két gebét tartottam meg magamnak.

És leült kártyázni. Volt pénz bőven nála. A birtokra aznap préselte ki az utolsó tizezer forintot a takaréktól. A lovakért és a gulyáért is kapott szép pénzt. Illo dolog lesz a szerencse isten-asszonyát egy kicsit körülzírógatni.

— Károly, egy pakli új kártyát! Ki tart velem?

Akadnak sokan. Mig a kaszinó fürge lábú inasa elhozta a kártyát, azalatt öten is letelepedtek egy asztal köré. Kelemen Géza adta a bankot.

Urasan, elegánsan szokott játszani. Ma kivétel volt.

Valami kis izgatottság vett erőt rajta mindjárt

kezdetben. Igaz, hogy nagy garral dobta oda a többinek:

— Hozomra nem játszunk.

Nem is volt szükség kimondani. Telt az ő zsebéből bőven. Mint rendesen, ma is vesztett. Még pedig sokat. Százaz százaz után került elő a tömött bugyellárisból.

Ketten kidőlték a játékból. Az öreg Farnady és báró Szentes lecsapta a kártyát:

— Ez örültség, a mit tesztek. Valaki ezt nagyon meg fogja banni.

Fölzudultak ellenük. Még a kibiczek is beleszóltak:

— Ez nem illik, ez snaszság.

Csak Kelemen Géza mondta erőltetett hidegvérrel:

— A mint tetszik. Mi hárman, remélem, játszunk tovább.

És osztott. A kártya csattogott, a többiek elfojtott lélegzettel nézték, mi lesz ebből.

A szerencse különösen a hütlenségben állandó. Ettől a pillanattól kezdve Kelemen egy krajczárt se birt többé nyerni. Bárhogy erőszakolta. A legkétségbeesettebb kísérleteket csinálta meg — nem használt. A másik két játékos szinte restelte már a dolgot. Rakásra hordották az új kártyákat. Ez se használt. Minden arcz sápadt volt, minden ember ideges, izgatott — csak Kelemen Géza piro-sodott mindig jobban.

Egyszer aztán ő is halotthalaványan nyult a zsebébe. Egy százast vett elő, lecsapta az asztalra és rekedten szólt:

— Az utolsó.

Kiosztották a kártyákat és Kelemen Géza vesztett.

Felkaczagott.

— Seba. Van még mit tenni. Pista, — fordult Farnadyhoz, mit adsz azért a két lóért odalent.

— Ugyan ne okoskodjál. Ne erőszakold úgy a dolgot.

--- Komolyan beszélek. Mit adsz érte?

— Jól van no, ha bolond vagy. Adok érte 500 forintot.

— Smuczigság. A multkor nyolczszázat ígértél ugyanazért a két lóért. No de se baj, legyen a tied. Pénzt ide.

Az ötszáz forint épen öt perczig tartott. Mikor az utolsó krajczár is eluszott, Kelemen Géza elnevette magát:

— No, most jön az utolsó tét.

Kivette a zsebéből revolverét és oda dobta az asztalra.

— Oszszatok.

A többiek összenéztek. Hát bizony ez a leghelyesebb eljárás, mikor valaki elkártyázta, mindenét, s nincs előtte más, csak a koldusbot, legjobb, ha az utolsó tétet a sorssal játsza el.

Ezt gondolta mindenki, — és a kin a sors volt, hidegen osztott tovább, csak valami szelidebb lelkű kibicznek jutott eszébe ezt mondani:

— Ugyan Géza, ne okoskodjál.

Kelemen Géza az utolsó tétet is elvesztette. A játékosok besöpörték a pénzt, egyik kivette a bankók közül a revolvert s átadta Kelemennek:

— Ezt visszaadjuk. Bizonyosan valami kedves emlék fűz hozzá.

Valami nyomasztó csend következett e szavakra. Kelemen Géza felugrott helyéről, aztán zsebredugott kézzel, lehajolt fővel elkezdett fel és alá sétálni, néha-néha ezt mormogta:

— Koldussá lettem.

Majd hirtelen mozdulattal felkapta a revolvert s nézegetni kezdte. Már-már oda akartak rohanni, hogy kivégyék a kezéből, mikor megszólalt:

— Károly, hozzon ezért konyakot.

És odadobta a fegyvert a pinczérnek . . . és leült újra az asztal mellé . . .

— **Halálos fürdés.** Folyó hó 2-án Bába Kosztán mezőgazdasági cseléd, Sajószentandrási község határán, a Sajó folyóba fürösztötte gazdája 2 lovát. Ő mint kajlai lakos, a hol folyóvíz nincsen, úszni nem tudott, de úgy okoskodott, hogy ha majd valamelyik lóra felül, nem érheti semmi baj. A két lovat kötőfékeiknél fogva szorosan összekötözte, egyre felvetette magát s a parton álló gazdája ellenzése dacára neki hajtattott a folyó azon részének, a hol a víz mostani csekély vízállás dacára is szerfölött mély. A lovak azonban az összekötözés miatt úszni nem tudtak, az egyik csakhamar merülni kezdett s maga után húzta nemcsak a másik lovat, hanem az oktalan cselédet is. Gör. kath. ünnep lévén, többen fürödtek a folyóban, a kik szemtanúi voltak az előbbi esetnek, de azért senki sem mert a szerencsétlen segítségére menni, hanem az Udvarhelyi községi molnárokat kiáltották oda, akik csónakkal siettek a szerencsétlenség színhelyére. Ezeknek hosszas keresgélés után sikerült az elmerülteket horoggal kihuzni, de már akkor, sem emberben, sem lóban nem volt élet.

— **Felolvasás.** A dési szervezett munkások jól sikerült felolvasást tartottak folyó hó 5-én az „Angol” szálló nagytermében „A politikai pártok, nemzeti követelések és a népparlament” czimmel. A napirendet Garbai Sándor (Budapestről) adta elő. Mintegy 1½ óráig tartó fejtegetéseit a jelenlévő közönség mindvégig élénk érdeklődéssel hallgatta.

— **Ásatás Szamosujvárt.** Szamosujvárt nem sokára kezdetét veszi a régi római castrum ásatása Orosz Endre, az „Örmény Múzeum” rendkívüli szerencsés és ügyes kezű, nagy munkásságu egyik öre s a tudós Ornstein őrnagy muzeumi ör támogatásával. A megyei múzeum-egyesület, mely az ásatásra jogot nyert volt a telektulajdonos várostól és a munkát meg is kezdette-volt, most előzekény készséggel az „Örmény Múzeum” rendelkezésére bocsátotta ebbeli kétségtelen jogát. Még az Erdélyi Múzeummal van eziránt némi lényegtelen formalitás, elintézni való. Az ásatás minden valószínűség szerint nagyérdékű leletekkel fogja gazdagítani az „Örmény Múzeum” régiségtárát.

— **Négynyéves testvérgyilkos.** A Párva-hoz tartozó „Pojaná luj Kármán” nevű erdőrészből jó a különös hangzású hír: Brandusán Gábor juhász, amint juhait terelgette, meglátott egy nyulat. Mindjárt beszaladt kalibájába s fegyverét megtöltve tért vissza, de a nyul ekkorra már eltűnt. Brandusán a töltött fegyvert, mint legalkalmasabb helyre, a kalibája előtt levő fenyőfa egyik ágára, de jó magasán akasztotta fel. Minden gondossága mellett is a töltött fegyver szerencsétlenséget hozott a szegény ember fejére. Ugyanis 4 éves leánykája Matrona és 8 éves fia János, kik előbb a kalibában játszadoztak, alig hogy atyjuk visszatért juhaihoz, kimentek a kalibából s a fenyőfa alatt folytatták játékukat. Anyjuk is messze volt, szénacsinalással volt elfoglalva. Meglátták a fenyőfa ágán himbálódzó fegyvert s a fiu mindjárt felmászott a fára és leakasztotta. Együttesen cipelték be a kalibába és játszottak vele, míg végre János meguntva a játékot, a fegyvert a kaliba oldalához támasztotta. A kis Matrona azonban ujjal a fegyverhez nyúlt és éppen a ravaszán babrált, mikor bátyja a cső elé, alig egy lépésre került. Ekkor a fegyver valamiképp elsült s a fiu fultövön találva, holtan terült el a földön.

— **Hamis pénz.** A tihuczai telepnek is megvan már a maga szenzációja, mióta a Tihuczai közelében levő Dornavölgyön a fűrészgár-telep létesítésével a csendes havasi magányt nyüzsgésforgás váltotta föl. Míg ott nagyban folyik a munka s százan meg százan döntik az őserdők hatalmas fenyőfáit s készítik a havasi utakat, addig valahol az erdők rejtettségében valaki gyártja a szegény munkások részére az ezüst forintokat, hogy őket lépre csalva, börtönbe juttassa. Mult hó 29-én a tihuczai telepen Rubinstein Rafael korcsmájába előbb Binzis Csifer borgóitjai, később Tyira Gábris gombosi lakos tért be s pálinkát kértek. Miután a pálinka bizonyos lelkiert adott nekik, hamis ezüst forintokkal akartak fizetni. Rubinstein azonban ezt kellő időben észrevette s a hamis

forintosokat nem fogadta el. A hamis pénzeket, mint ők mondják, darabonként 20 fillérjével vásárolták meg Monda Paramon tihuczai lakosnak 9 éves Gergely nevű fiától, ki egy erdei hid alatt kapta, nyájörzés közben. Valószínű azonban, hogy itt egy pénzhamisító banda működik, mert nemcsak Tihuczán igyekeztek forgalomba hozni hamis pénzeket. Borgóprundou hamis 1 koronások, Borgóbeszterczén hamis 5 koronások vannak forgalomban. A nyomozás most nagyban folyik s nem sokára kiderül, mit rejtegetnek a határszéli havasaink magukban.

— **Bányaszerencsétlenség.** Nagybányáról írják: Ma délben a város csendjét nagy riadalom verte fel, fiatal suhanczok, asszonyok, legények futkostak az utcákon s orvosért kiabáltak, mert a Kereszthegyen nagy bányaszerencsétlenség van. Csakhamar meg is jelent a telepen a bányászánál Nagy János városi doktor, Kádár doktor, ki éppen Fernezelyről jött, dr. Lovrich kerületi főorvos, dr. Herczinger városi főorvos, dr. Erdődy Gusztáv katonai törzsorvos, aki éppen ott időzött. Ott az a baj történt, hogy a munkaszak bevégezése után a gépészek, fűtők, szállítók stb. kik legvégül szoktak a bányából kijönni, mintegy 35-en a főtárobán sűrű füstfellegbe jutottak. A rettenő hőség miatt ugyanis a légnyomás annyira megváltozott, hogy az akna gőzgépének szénfűstjét nem vezette fölfelé ki a bányából, hanem a Lobkovitz altárhoz nyomta mind, mennél inkább közeledtek a bejárathoz az emberek, annál sűrűbb volt a füst, mivel az ajtó be volt zárva, pár száz méternyire a főajtótól aztán sokan összeestek, elájultak, Andron fuvarosnak még a lova is összeesett. Ekkor a csengővel jelt adtak kifelé, a felőr azonnal értesítette a bajról Bertalan Miklós főmérnököt, aki rögtön intézkedéseket tett, a mentést vezette, s bement maga is a bányába, honnan többnyire alétan hozták ki a bányászokat a föld színére s lefektették őket a gyepré, hol aztán az orvosok az élesztési kísérleteket megtették, ápolták az illetőket és sikerült is egytől-egyig mind megmenteni. Egy-kettő gyengélkedik ugyan, de mind a saját lábán ment haza. Bertalan főmérnök, aki nagy önfeláldozással és elzántsággal vezette a mentési munkálatokat, maga is nagyon rosszul lett a szénfűstől. Szerencse a szerencsétlenségben az, hogy nem vonult lejjebb a füst akkor, mikor az összes munkás személyzet lent volt.

— **Nyugtázás.** A dési szervezett munkások által 1905. évi augusztus hó 5-én rendezett felolvasó-estélyi alkalmával felülfizettek: Balla N. 1 kor., Bizjak B. 80, Hochtéil Antal 72, Renn Pál és Proletár 70—70, Papp Aurél és Teszler Károly 60—60, Tamás J., Hahn A., Medgyesi L., Malka M., N. N., Szilágyi F. és Reiner J. 50—50, Löw L., Hochtéil M., Indrikovits D., Drab S., Gurka Antal, Sándor Dávid 40—40, Pongrácz A., Bernáth J. ifj., Fülöp N., Konrad G., Vöröss I., Weisz I. és Hochtéil Zs. 30—30, Hirsch V., Pestyán E., X. Y. és Medgyesi I. 20—20, Jenei S., Nagy S., Márkuj I., Bernáth J. idősb., Händler Herman, Csendör, Sárközi, Walter N. és Schäffer M. 10—10 fillért. — Fogadják a rendezőség köszönetét.

— **Nyugtázás és köszönetnyilvánítás.** Bálványosváralján folyó évi július hó 23-án felerészben az ev. ref. egyház, felerészben az állami iskola javára rendezett táncmulatság összes bevétele 365 korona 80 fillér, kiadása 195 korona 76 fillér volt, így a jótékony czélra fenmaradt 170 korona 4 fillér. Felülfizettek: Balázs József 2, Balázs István 4, Haragay Emánuel 15, Haragay János, Merza M., Szász Béla és Kállay M. 2—2 és Vida A. 1 kor., Mayer Márton és Herskovics 40—40, Szabó Gábor 80 fill., özv. Papp Mártonné 10, Léner János 1 és Müller R. 2 kor., Deák János 1 kor. 40 fill., Kalit Ferencz 4, Fehér István 2 K-n 4 és Egri István 5 kor., Vas Ferencz 80 fill., dr. Incze Miklósné 2 kor., Szappanyos János 80 fill., Fekete Gerő 1, özv. Boros Józsefné és Kádár Sámuel 10—10, Csiszár Bálint, Baumann Gyula és Lőrincz János 5—5 koronát. — A nemes czél érdekében hozott áldozataikért fogadják a jószívű adakozók a rendezőség nevében halás köszönetemet. Bálványosváralján, 1905. évi augusztus hó 3-án. Bardóczy Sándor, pénztáros.

— **Állategészségügyünk** Szolnok-Dobokavármegyében a mult hét folyamán következő volt: *Lépfene:* dési Alsókörtvélyes. *Vesztség:* csáki gorbói Réczekeresztur; dési Magyarbogáta; kékesi Noszoly. *Rühkór:* betleni Sajómagyorós; csáki gorbói Aranymező ló; dési Bálványosváralja ló; kékesi Oláhvásárhely ló, Szászujsz, Szépkenyerű-szentmárton 2 u. ló. *Sértésorbáncz:* dési Színye; szamosujvári Alsótóók 7 u., Hesdát, Széplak; Sza-

mosujvár. *Sértésvész:* betleni Szászczegő 6 u.; csáki gorbói Aranymező 6 u., Csáki gorbó, Zálba 4 u.; dési Alsókörtvélyes, Emberfő 12 u., Pecsétszeg 5 u., Szentmargita; kékesi Bőd, Noszoly, Szász-máté 5 u.; magyarláposi Oláhláposbánya 7 u., Rákosfalva 3 u.; nagyilondai Drágavilma 6 u., Hosszurév 2 u., Kisnyires 3 u., Kucsulát, Lemény 4 u., Nagy borszó, Purkerez, Románfalva.

CSARNOK.

Szerelmesek.

Irta: Berczik Árpád.

Nagyon szerelmes voltam Adélba.

A kik nagyon szerelmesek, azok aztán össze is szoktak tűzni s annál hevesebben, minél jelentéktelenebb az a csekélység, melyen összekötönböztek.

Igy történt ez köztünk is.

Elvártam volna, hogy engedjen. Nem tette. Ez bántotta hiuságomat. Gondoltam, rájesszek. Válast, szakítást említettem. Nem szeppent meg egy csöppet se. Micsoda!? Azt gondolja: nincs erőm tőle szabadulni, mert olyan göndör a haja és búbajos a tekintete, mert a kacsója olyan enni-való? Ezek az asszonyok az elbizakodottság iskolájában nőttek fel. De arra való a férfi, hogy megmutassa neki erejét, hatalmát.

Nem hiszed, hogy eltudlak hagyni? Csak mosolyogsz negédesen, kételkedőleg.... Már az ajtóban állok....

S még csak egy köny se ragyog a szemében. Egy árva kis könyecsepp se? Ez az ő nagy szerelme? Egy könyet se érek?

— Adél, többé nem látjuk egymást....

— S miért nem?

— Mert nincs szíve!

— Miért nincs szíve?

— Mert nincs könye? A kinek könye nincs, annak szíve sincs, ezt jegyezze föl magának s ha néha vissza fog rám gondolni, jusson eszébe ez az igazság.

S elmentem....

De a szobalány utólért a lépcsőházban: jöj-jön vissza a nagyságos ur! a nagysága valamit mondani akar.

Hm! mi lesz okosabb? Elmenni — végkép s visszajönni — holnap, amig megpuhul egy kissé s tán elszánja magát rá, hogy képes lesz egy könyet peregetetni elföldelt szerelmünk sirjára?.... Vagy a szobalányt követni?

Elvben okosabbnak találtam volna az előbbi taktikát.... de hisz az elv mire való? Kivált nőkkel szemben? Legfőljebb arra, hogy szegre akasszuk.

— Mégis csak visszajött?

— Tudja meg, hogy csak azért jöttem vissza.... mert meg akartam mondani....

— Hogy nem jöhet vissza!

Ugy kacagott rajtam... és a gyöngyös fog-sora úgy ragyogott rám...

Egyet toppantottam haragomban s el akartam menni megint... De ő megfogta kezemet.

— Üljön le abba a karosszékre és hallgassa meg a szép Zuelma történetét. Annak a nőnek a története, aki nem tud sirni.

— Tehát: Hol volt, hol nem volt...

— Nem úgy kezdődik, mert Teheránban történt ez az eset. A perzsa sah a főlemával bölcselkedvén a földi dolgokról s az asszonyokról, kiejtette azt a mondást, hogy „gyöngé, mint az asszony.” Dehogy gyöngé az asszony, erősebb sokszor a férfinél. Nem lehet erős teremtes az, akit minden csekélység megrikat... A főlema ellentmond... Felséges sah. Próbáld csak megrikatni a szép Zuelmát, Almanzor feleségét...

(Vége köv.)

Kiadja a szerkesztőség.

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVÍZ

AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMES ÍZŰ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

Legolcsóbb könyvnyomdai és könyv-

kötészeti munkák: Désen Rákóczi-tér

DEMETER ÉS KISS

könyvnyomdaja és könyvkötészete

DÉSEN RÁKÓCZI-TÉR 5. SZ.

Mindennemű könyvnyomdai munkák,
u. m. hírlapok, könyvek, füzetek, rova-
tos ívek, nagyválasztéku és legszebb
tánczvigalmi és

menyegzői meghívók,

eljegyzési kártyák, gyászlapok, név-
jegyek a legolcsóbb árban felvételnek
s pontosan és izléseesen elkészítetnek.

Minden könyvkötészeti munkák, u. m.
hivatalok, pénzintézetek kereskedelmi
és ipari vállalatok, iskolák, könyvtárak
részére szükséges

KÖNYVEK KÖTÉSE,

használt könyvek újra kötése és javi-
tása a legolcsóbb árban felvételnek és
legszebb kivitelben eszközöltetnek. —

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

A kékesi Takarékpénztár
részvénytársaság

rendkívüli közgyűlését

1905. év szeptember hó 10-én d. e. 10 órakor
üzleti helyiségében tartja meg.

T Á R G Y A K:

1. Tisztviselők fizetésének megállapítása.
2. Kellő időben benyújtandó indítványok
tárgyalása.

Ezen rendkívüli közgyűlésre részvényesek
tekintettel az alapszabályok 22. és 23. §-ra
tisztellel meghívtnak.

Az igazgatóság.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Iszákosság nincs többé!

Kívánatra bárkinek bérmentesen kül-
diünk egy próbát a Cozaporból. Kávé,
tea, étel vagy szeszes italban egy-
formán adható az ivó tudta nélkül.

A Cozapor többet ér, mint a vi-
lág minden szóbeszéde a tartózkodás-
ról, mert csodálatos ellenszenvessé teszi
az iszákosnak a szeszes italt. A Coza
oly csendesen és biztosan hat, hogy azt
feleség, testvér avagy gyermek egyaránt,
az ivónak tudta nélkül adhatja és az
illető még csak nem is sejti, mi okozta
javulását.

Coza a családok ezreit békítette
ki ismét, sok-sok ezer férfit a szegény
és becstelenségtől megmentett, kik ké-
sőbb józan polgárok és ügyes üzletembe-
rek lettek. Temérdek fiatal embert a jó
utra és szerencséjéhez segített és sok embernek életét szá-
mos évvel meghosszabbította.

Az intézet, mely a Cozapor tulajdonosa, mindazok-
nak, kik kívánják, egy próba adagot és egy köszönő irat-
tokkal telt könyvet díj és költségmentesen küld, hogy így
bárki is meggyőződhessen biztos hatásáról. Kezessékünk,
hogy az egészségre teljesen ártalmatlan. 10-52

INGYEN PRÓBA 378. sz.
Vágja ki ezen szelvényt és küldje
még ma az intézetnek.
(Levelek 25 fillér, levelezőlapok
10 fillérre bérmentesítendők.)

COZA INSTITUTE

(Dept. 378.)

62, Chancery Lane,
London, Anglia.

Minden család pénzt takarít!

Remek 6 szem. kávé készlet minden színben csak 95 kr. f. 1-40 f. 1-90	Fin. ajour 6 szem. kávé készlet min- den színben csak f. 2-20 f. 2-90 f. 3-45	Legdivatosabb férfi ingek, angol Battiszt, puhamellű f. 1.55		Remek 6 szem. Damaszt Garni- tura csak f. 2-10 f. 2-90 f. 3-40 f. 3-90	Szép mintázott vászon törülköző 6 db csak f. 1-25 f. 1-72 f. 1-90 f. 2-10
30 rőfös vég csodavászon csak f. 3-65	30 rőfös vég bőrvászon csak f. 4-15	30 rőfös vég írlandi vászon csak f. 4-95	30 rőfös vég Gyöngy vászon csak f. 5-45	30 rőfös vég rumburg / zon csak f. 5-60	30 rőfös vég I-a rumburgi vászon csak f. 6-40
Férfi ing R. chiffonból, redőz vagy pikké mellű f. 1-40	Női legújabb ajour vászon ing mesés ára f. 1-65	50 rőfös vég rumburgi vászon csak f. 10-40	30 rőfös vég jó minőségű chiffon csak f. 4-65	30 rőfös vég R. Chiffon csak f. 5-40	30 rőfös v/g R. R. Chiffon csak f. 6-85
30 rőfös vég csíkos Kanavász csak f. 3-25	30 rőfös vég csí- kos és koczkás I-ma kanavász csak f. 4-55	30 rőfös vég finom kanavász csak f. 5-40	Teljes rumburgi vászon ágyhuzat, 3 vánkós és páplan f. 4-90	30 rőfös vég fe- hér csíkos csínvat ágyhuzatra csak f. 6-35	30 rőfös vég virá- g s fehér csínvat ágyhuzatra csak f. 7-40
Remek női ing vászonból, kézi hímzéssel csak 85 kr. f. 1-15 f. 1-55	Remek női Chif- fon ing schweizi hímzéssel csak f. 1-10 f. 1-42 f. 1-74	Remek női háló Corseta nagy vá- lasztékban csak 98 kr. f. 1-25 f. 1-56	Remek női chiffon nadrág csak 90 kr. f. 1-18 f. 1-45	Remek Chiffon alsó p. oknyák hímzéssel csak f. 1-35 f. 1-75 f. 2-25	Remek Cloth és posztó alsó szoknyák csak f. 1-65 f. 2-15 f. 3-22
Varrás nélküli vászon lepedő 2 mtr hosszú és 1 1/3 mtr széles csak 92 kr.	Varrás nélküli re- mek vászon lepedő 2 mtr hosszú, 1 1/2 mtr széles csak f. 1 05	Nemzetközi keresk. ügynökség BUDAPEST, Kerepesi-ut 65. szám, I. em.		Remek selyem Cloth paplan minden színben csak f. 3-95	Remek Caschmir paplan minden színben csak f. 3.85

➡ Meg nem felelő visszavétetik. ➡

16-26

Hirdetések felvételnek

a kiadóhivatalban

Posta-utca 32. sz. alatt.

LENKEI LAJOS

órás és aranyműves DÉSEN, Főtér.

Raktár mindennemű fali, ébresztő, inga és zsebórákban, arany és ezüst ékszerekben.

Legfinomabb berlini szemüvegek nagy választékban kaphatók.

Mindennemű órák és ékszerek javítása műtermemben szakértelemmel, pontosan
és jutányos árban eszközöltetnek.

Legmagasabb árban veszek, vagy becse-
rélek aranyat, ezüstöt, régi ékszereket.

Nagy választék china-ezüst tárgyakban
eredeti gyári ár mellett. 19-26

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságú Portland-Cementet ajánl olcsó áron a

Brassói Portland-Cement-Gyár

BRASSÓBAN.

22-30

➡ Désen kapható: BRUGOVITZ JÓZSEF fűszerkereskedésében ➡